

**Daugavpils novada
Demenes pagasta
bibliotēkas
krājuma komplektēšanas
un organizācijas politika**

2015.-2018.gadam

Bibliotēkas vispārīgs raksturojums

Demenes bibliotēka ir vietējais informācijas, izglītošanas, atpūtas un sociālās komunikācijas centrs, kas nodrošina operatīvas kvalitatīvas informācijas pieejamību ikvienam lietotājam, izmantojot bibliotēkas krājumu, SBA un internētā pieejamos informācijas resursus, informācijas komunikāciju tehnoloģijas.

Demenes pagasta bibliotēkas misija ir:

Ikvienam nodrošināt neierobežotu piekļuvi kvalitatīvai un strukturētai informācijai, piedāvājot daudzveidīgus informācijas avotus.

- apkopot un saglabāt vietējās nozīmes kultūrvēsturisko mantojumu nākamajām paaudzēm;
- rosinot un attīstot bērnos un jauniešos lasītprasmi, saglabāt sabiedrībā interesi par grāmatu;
- veidot bibliotēku kā kvalitatīvas un saturīgas brīvā laika pavadīšanas centru dažādiem interesentiem dažādās vecuma grupās;
- sniegt atbalstu iedzīvotājiem jauno informācijas komunikāciju tehnoloģiju apguvē.

Bibliotēkas pamatfunkcijas ir izglītēt, informēt un izklaidēt. Rūpēties par pilnvērtīgu un kvalitatīvu krājuma attīstību, regulāri padziļināt un paplašināt augstvērtīgu literatūras klāstu, līdz ar to sekmēt mūžizglītības iespējas saviem apmeklētājiem, kā arī veicināt kultūras mantojuma apzināšanu un popularizēšanu.

Bibliotēkas pamatmērķis ir daudzveidīgu resursu un pakalpojumu piedāvājums, lai pilnībā apmierinātu atsevišķu cilvēku un grupu izglītības, informācijas un personības pilnveides vajadzības, ieskaitot atpūtu un saturīgu brīvā laika pavadīšanu

Krājuma veidošanas vispārīgie principi, mērķi un uzdevumi

Bibliotēkas krājumu pārziņa un veido bibliotēkas vadītāja.

Bibliotēkas pamatkrājumu veido monogrāfiskie izdevumi, seriālizdevumi, novadpētniecības fonds, elektroniskie dokumenti un dāvinājumi.

Krājuma veidošanas mērķis: maksimāli palielināt bibliotēkas vērtību, nodrošinot jaunu un esošo lasītāju un lietotāju piesaisti.

1. Krājuma papildināšanas pamatprincipi:

- 1.1. **kvalitāte** – bibliotēkas krājuma veidošana atbilstoši teritorijas attīstības interesēm, dāvinājumu izvērtēšana kā saturiskā, tā skaitliskā ziņā.
- 1.2. **daudzveidība** – visās nozarēs iespējami plašs dokumentu un elektronisko izdevumu klāsts dažādām lasītāju grupām un zināšanu līmeņiem,
- 1.3. **aktualitāte** – regulāra krājuma papildināšana ar jaunākajiem izdevumiem iespējami atbilstoši lietotāju pieprasījumam,
- 1.4. **pieejamība** – krājuma, datubāzu, citu informācijas sistēmu un pakalpojumu pieejamības garantēšana ikvienam iedzīvotājam, neatkarīgi no piederības kādai sociālai grupai, zināšanu līmeņa vai materiālā nodrošinājuma,
- 1.5. **plānveidīgums** – nekontrolētu iepirkumu, dāvinājumu un ziedojumu nepieļaušana,
- 1.6. informācijas resursiem jāatspoguļo dažādus viedokļus,
- 1.7. izvēloties dokumentus nav pieļaujama politiska, konfesionāla, komerciāla vai cita ietekmēšana.

2. Krājuma komplektēšanas noteicošie faktori:

- 2.1. lietotāju pieprasījums,
- 2.2. finanšu līdzekļi,
- 2.3. izdevēju un tirdzniecības piedāvājums.

3. Krājuma komplektēšanas veidi:

- 3.1. kārtējā jaunieguvumu komplektēšana,
- 3.2. retrospektīvā komplektēšana, reģistrējot un izvērtējot lasītāju pieprasījumu,
- 3.3. rekonplektēšana - regulāra un sistemātiska krājuma attīrīšana no saturā novecojušiem, nolietotiem, nepieprasītiem izdevumiem.

4. Krājuma komplektēšanas avoti:

- 4.1. pirkumi – grāmattirgotājs Janus, vairumtirdzniecības bāze „Latvijas grāmata”,
- 4.2. dāvinājumi – LNB projekti, privātpersonu, iestāžu un organizāciju dāvinājumi, ziedojumi,
- 4.3. aizvietošana – lasītāju nozaudēti izdevumi atvietoti ar identiskiem vai saturā līdzvērtīgiem,

- 9.5. Medicīna
- 9.6. Mākslas vēsture
- 9.7. Valodniecība
- 9.8. Literatūrzinātne
- 9.9. Vēsture

Bibliotēka veido speciālu krājumu – Novadpetniecības krājumu, kurā tiek vākti materiāli par Daugavpils novadu un Dēmenes pagastu.

10. Prioritātes krājuma komplektēšanā:

- 10.1. Daiļliteratūra
- 10.2. Literatūra bērniem
- 10.3. Uzziņu resursi (vārdnīcas, enciklopēdijas)

11. Literatūras atlases kritēriji:

- 11.1. Atbilstība lietotāju vajadzībām un interesēm
- 11.2. Izdevuma kvalitāte
- 11.3. Publikācijas forma
- 11.4. Valodas aspekts
- 11.5. Cena
- 11.6. Iesējums

12. Valodu aptvērumi:

- 12.1. Krājums tiek komplektēts latviešu un krievu valodā.

13. Krājuma rekomplektēšanas iemesli:

- 13.1. Nolietoti izdevumi
- 13.2. Novecojuši pēc satura
- 13.3. Liekie dupleti
- 13.4. Profīlam neatbilstoši izdevumi
- 13.5. Izdevumi bojāti dažādu iemeslu dēļ
- 13.6. Nozaudēti izdevumi
- 13.7. Dokumenti nav atgūstami lietotāju vainas dēļ.

Paredzamais Demenes pagasta bibliotēkas krājuma saturs raksturojums
(pēc IFLA/UNESCO ieteiktiem fondu dziļuma indikatoriem: Conspectus
metodes)

0 - nekomplektē vispār

1 – minimāls informācijas līmenis (*fonds nodrošina nelielu informāciju par nozari vai tēmu: ierobežots vispārīgo*

materiālu krājums, padziļinātie uzzīņu izdevumi, speciālie periodiskie izdevumi un elektroniskie izdevumi netiek komplektēti)

2 – pamatinformācijas līmenis (*fonds iepazīstina ar noteikto nozari vai tēmu, parāda informācijas daudzveidību, kas*

pieejama citur, tiek nodrošinātas lietotāju informacionālās vajadzības atbilstoši koledžu apmācības līmenim)

3 – studiju līmenis (*fonds sniedz informāciju par noteikto nozari vai tēmu sistemātiskā veidā, tomēr zemākā līmenī, kā*

nepieciešams zinātniskai pētniecībai, nodrošinot lietotājus koledžas vai bakalaura vispārīgās informācijas

vajadzībām, plašs vispārīgo monogrāfiju un uzzīņu dokumentu krājums, ar atlasītiem speciālo dokumentu

krājums)

Valodu kodi

P – dominē valsts pamatvaloda, maz vai nemaz dokumentu citās valodās

S – papildus pamatvalodai ar atlasītiem dokumentiem arī citās valodās

W – dokumenti daudzās valodās

Nekomplektē pornogrāfiska, rasistiska, antisemītiska rakstura vai cita veida nesaskaņu un naida kurināšanai izmantojamus izdevumus.

Daiļliteratūras komplektēšana:

latviešu oriģinālliteratūra – iespējami visaptverošs līmenis,

tulkotā daiļliteratūra – Latvijā izdota literatūra, pasaules klasiķu darbi, pieprasīti izdevumi,

novērtējot autora popularitāti pēc lasītāju pieprasījuma,

daiļliteratūra svešvalodās – ņemot vērā lasītāju pieprasījumu.

Nozaru literatūras komplektēšana:

Nozare	UDK klase	Informācijas līmenis	Valodas līmenis
Datorzinātne, enciklopēdijas, vārdnīcas	0	2	S
Filozofija, psiholoģija, loģika, ētika	1	2	S
Reliģija	2	2	S
Sabiedriskās zinātnes	3	1	S
Matemātika, dabas zinātnes	5	3	S
Lietišķās zinātnes. Medicīna. Tehnika. Lauksaimniecība	6	3	S
Māksla, mākslas vēsture	7	3	S
Valodniecība, Literatūra	8	1	S
Ģeogrāfija, vēsture	9	2	S

Sastādīja: Demenes pagasta vadītājā Jeļena Sterlāne _____